Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2016-170 d.d. 13 april 2016
(mr. J.S.W. Holtrop, voorzitter, mr. J.W.M. Lenting en mr. A.M.T. Wigger, leden en mr. E.E. Ribbers, secretaris)

Samenvatting

Beleggingsverzekeringen. Meegroeiverzekeringen gesloten in het kader van een door de Bank aangeboden Meegroeihypotheek. Consument stelt in de precontractuele fase niet te zijn geïnformeerd over het hefboom- en inteereffect. De Commissie stelt vast dat de Bank in de precontractuele fase niet als adviseur is opgetreden. Wel was zij aanbieder van de Meegroeihypotheek. Tezamen met de Meegroeiverzekeringen betreft het hier een complex financieel product. De Commissie acht de Bank om diverse redenen verantwoordelijk voor volledige informatie over het aangeboden product waaronder het hefboom- en inteereffect. De Bank is in informatie over het hefboom- en inteereffect tekortgeschoten. In het onderhavige geval leidt dit niet tot een schadevergoedingsplicht omdat Consument al was gecompenseerd op grond van de compensatieregeling van de verzekeraar en hij niet aannemelijk heeft kunnen maken dat deze regeling in zijn geval niet afdoende was.

Consument,

en

ABN AMRO Bank N.V, gevestigd te Amsterdam, hierna te noemen: de Bank.

1. Procesverloop

De Commissie beslist met inachtneming van haar reglement en op basis van de volgende stukken:
- het dossier van de Ombudsman Financiële Dienstverlening;
- de brief van Consument van 28 oktober 2013;
- het door Consument op 12 november 2013 ondertekende vragenformulier met bijlagen;
- het verweerschrift van de Bank met bijlagen;
- de repliek van Consument met bijlagen;
- de dupliek van de Bank met bijlagen;
- de pleitaantekeningen van Consument;
- de "Aantekeningen voor de hoorzitting" namens de Bank;
- de brief van 31 oktober 2014 van Consument met bijlagen.

Consument en de Bank zijn na de zitting van 9 september 2014 in de gelegenheid gesteld te reageren op het arrest van het Europese Hof van Justitie van 29 april 2015 (C-51/13, ECLI:EU:C:2015:286, hierna te noemen : "uitspraak HvJ") en twee uitspraken van de Commissie van Beroep van 12 februari 2015 (nummers 2015-003 en 2015-004, hierna te noemen: "uitspraken CvB").

De Commissie heeft hierna nog de volgende stukken van partijen ontvangen:

- de brief van 28 september 2015 van Consument met bijlagen waaronder het door Consument ingevulde Informatieformulier beleggingsverzekeringen;
- de brief van 24 december 2015 van de Bank met bijlagen.

Deze stukken zijn door de Commissie in haar beoordeling betrokken voor zover betrekking hebbend op de uitspraak HvJ en de uitspraken van de CvB.

2. Overwegingen

De Commissie heeft het volgende vastgesteld.
Tussenkomst van de Ombudsman Financiële Dienstverlening heeft niet tot oplossing van het geschil geleid. Beide partijen zullen het advies van de Commissie als bindend aanvaarden.
Partijen zijn opgeroepen voor een mondelinge behandeling op 9 september 2014 en zijn aldaar verschenen.

3. Feiten

De Commissie gaat uit van de volgende feiten:

3.1 In 1999 heeft Consument een huis gekocht. In een brief van 9 april 1999 schrijft De Man makelaardij og & Hypotheken (hierna: de "makelaar") onder meer het volgende aan de Bank:
"(….)
De heer en mevrouw [naam Consument] hebben gisteren de woning (….) in [plaats] gekocht. In principe hoeft de woning niet gefinancierd te worden. De waarde van hun aandelen bedraagt meer dan f 800.000,-. De overwaarde in de huidige woning is f 250.000,-. Om fiscale redenen wordt er wel gefinancierd. Om de maandlast te drukken zal f 300.000,- worden belegd bij de Bank waar ook de financiering loopt. Het is de bedoeling om hier 8% rendement aan te onttrekken -/- de rendementsheffing. netto dus +/- 7%. De netto maandlast komt dan op +/- f 100,- uit.
Waar de klant de f 500.000,- aan beleggingen laat lopen weet hij nog niet. Momenteel wordt er (niet naar volle tevredenheid) belegd bij de ABN-Amro.
(….)"

In het door de makelaar met deze brief meegezonden Aanvraagformulier Financiering staat onder meer het volgende:
"(….)

Financieringsvorm
Meegroei hyp. Rente 10 jaar vast 5,0% 30 jr. 710.000
Premie uit depot. op 8% beleggen. 48 x hoog f 1712,- en 406 x laag f 172,-
(….)
Verzekering. Op twee levens 299.000
(….)"

3.2 Op 12 april 1999 brengt de Bank een hypotheekofferte uit (hierna: de "offerte"). In de offerte wordt mede voorzien in het sluiten van een hypothecaire geldlening bij de Bank ter grootte van NLG 710.000,- en ter aflossing daarvan het sluiten van twee gelijke beleggingsverzekeringen, zogenoemde Meegroeiverzekeringen, één waarbij Consument als verzekeringnemer optreedt en één waarbij de echtgenote van Consument als verzekeringnemer optreedt. In de offerte staat onder meer het volgende:
"(….)
Meegroeihypotheek
Bedrag lening : NLG 710.000,--
Rentepercentage : 5,00% per jaar (effectief 5,2% per jaar)
Renteperiode : 10 jaar vast
Looptijd : 30 jaar
(….)
Aflossing (Meegroeiverzekering)
Met de Meegroeiverzekering bouwt u vermogen op waarmee u de hypotheek geheel of gedeeltelijk kunt aflossen.
(….)

Meegroeiverzekering (polis 1)
(….)
Verzekerd bedrag bij overlijden is NLG 299.000,-- of 110% van het belegd vermogen van de polis indien dat hoger is.
(….)
Premie NLG 767,00 per maand vooraf gedurende maand 1 tot en met 48 daarna NLG 76,70 per maand gedurende de volgende jaren.
(….)
Totaal doelvermogen na 30 jaar : NLG 355.000,--
Beleggingsdeel van de premie : 100%
Prognoserendement beleggingen : 7,50%
Portefeuillemodel : Matig offensief
(….)
De premie en de looptijd zijn vast, het voorbeeldkapitaal kan variëren afhankelijk van het daadwerkelijk gerealiseerde rendement. Een toelichting op en berekening van de verschillende voorbeeldkapitalen op basis van diverse rendementen, treft u aan in de bijlage.
(….)
Meegroeiverzekering (polis 2)
(….)
Verzekerd bedrag bij overlijden is NLG 299.000,-- of 110% van het belegd vermogen van de polis indien dat hoger is.
(….)
Premie NLG 1.056,60 per maand vooraf gedurende maand 1 tot en met 48 daarna NLG 105,66 per maand gedurende de volgende jaren.
(….)
Totaal doelvermogen na 30 jaar : NLG 355.000,--
Beleggingsdeel van de premie : 100%
Prognoserendement beleggingen : 7,50%
Portefeuillemodel : Matig offensief
(….)

De premie en de looptijd zijn vast, het voorbeeldkapitaal kan variëren afhankelijk van het daadwerkelijk gerealiseerde rendement. Een toelichting op en berekening van de verschillende voorbeeldkapitalen op basis van diverse rendementen, treft u aan in de bijlage.

De offerte is op 15 april 1999 door Consument en zijn echtgenote ondertekend. De aanvraagformulieren Meegroeiverzekering zijn op 27 april 1999 door Consument en zijn echtgenote ondertekend.

3.3 De door Consument en zijn echtgenote bij ABN AMRO Levensverzekering N.V. gesloten Meegroeiverzekeringen (hierna: de "Verzekeringen") zijn ingegaan op 1 augustus 1999. De einddatum van de Verzekeringen is 1 augustus 2029. Consument is bij de door hem gesloten verzekering verzekeringnemer en verzekerde. Ook de echtgenote van Consument treedt op als verzekerde. Bij in leven zijn van de verzekerden op de einddatum wordt de opgebouwde waarde uitgekeerd. Bij overlijden van de echtgenote van Consument voor de einddatum van de verzekering wordt NLG 299.000,- (€ 135.680, 28) uitgekeerd of 110% van de opgebouwde waarde als dat een hoger bedrag is. De premie voor deze verzekering wordt betaald uit een premiedepot. In de op 6 augustus 1999 gedateerde polis waarbij Consument optreedt als verzekeringnemer staat onder meer het volgende:
"(….)

Premie	:	NLG 778,20 per maand van 01-08-1999 tot 01-08-2003
		NLG 77,82 per maand van 01-08-2003 tot 01-08-2019
(….)		
Investering	:	NLG 778,20 per maand van 01-08-1999 tot 01-08-2003
		NLG 77,82 per maand van 01-08-2003 tot 01-08-2019

(….)"

Bij de door de echtgenote van Consument gesloten verzekering treedt zij op als verzekeringnemer en verzekerde. Consument treedt bij deze verzekering ook op als verzekerde. Bij in leven zijn van de verzekerden op de einddatum wordt de opgebouwde waarde uitgekeerd. Bij overlijden van Consument voor de einddatum van de verzekering wordt NLG 299.000,- (€ 135.680, 28) uitgekeerd of 110% van de opgebouwde waarde als dat een hoger bedrag is. De premie voor de Verzekering wordt betaald uit een premiedepot.
De in de polissen toepasselijk verklaarde Algemene voorwaarden Flexibele Levensverzekering AVFL-9905 en Aanvullende voorwaarden Meegroeiverzekering MGV-9905 zijn niet door partijen aan de Commissie overgelegd.

3.4 In een brief van 7 april 2008 aan de echtgenote van Consument schrijft de Bank onder meer het volgende:
"(….)
De beurskoersen zijn ten opzichte van een aantal jaren geleden aanzienlijk gedaald. Deze lagere beurskoersen hebben onder meer tot gevolg dat het doelvermogen, dat u destijds heeft vastgesteld bij ongewijzigde voortzetting, naar verwachting niet meer bereikt kan worden. Aan het einde van de looptijd van uw hypotheek zult u dus minder vermogen hebben opgebouwd dan bij aanvang was verwacht en zult u minder kunnen aflossen dan u had beoogd. Onlangs heeft u van ABN AMRO Levensverzekering N.V. een overzicht gekregen waarin dit staat vermeld.

Wij achten het van groot belang u van deze ontwikkeling en de gevolgen daarvan op de hoogte te stellen. Wij adviseren u graag in een gesprek over de mogelijkheden die u heeft om de financiering van uw woning aan genoemde omstandigheden aan te passen. Uw totale financiële situatie en eventueel gewijzigde persoonlijke financiële omstandigheden spelen daarbij een belangrijke rol. Wij nemen voor 20 mei 2008 telefonisch contact met u op om een afspraak te maken voor een adviesgesprek met één van onze hypotheekadviseurs.
(….)"

3.5 In een brief van 19 juni 2012 aan Consument schrijft de Bank onder meer het volgende:
"(….)
Hartelijk dank voor het prettige gesprek van woensdag 13 juni jl. waarin wij kennis hebben gemaakt en uw hypotheek hebben besproken. Hiervan treft u een korte samenvatting aan.

Meegroeihypotheek
Tijdens het gesprek hebben wij gekeken naar uw meegroeihypotheek, voornamelijk naar de gekoppelde verzekering. Wij hebben met u besproken dat gezien de huidige verzekering en de beleggingsresultaten wij momenteel prognosticeren dat u het gewenste doelkapitaal niet zult behalen. Wij hebben toelichting gegeven op de kostenstructuur van de meegroeiverzekering.
(….)
Meegroeiverzekering
Uw huidige meegroeiverzekeringen lopen tot 01-08-2029. De premiebetaling stopt echter op 01-08-2019 (zoals bij het sluiten is afgesproken). Wij hebben voor u een drietal berekening[en] gemaakt:
- Premiebetaling tot 01-08-2029 met overlijdensrisicodekking o.b.v. beleggen
- Premiebetaling tot 01-08-2029 zonder overlijdensdekking o.b.v. beleggen
- Premiebetaling tot 01-08-2029 zonder overlijdensdekking o.b.v. sparen.

(….)"

3.6 In het in maart 2011 aan Consument verzonden waardeoverzicht over 2010 wordt gewezen op het hefboomeffect respectievelijk het inteereffect.

3.7 In een brief van 23 november 2012 van de Bank aan Consument staat dat in 2010/2011 een hefboomvergoeding van €65,03 op de verzekering van Consument is toegekend en een hefboomvergoeding van €381,20 op de verzekering van de echtgenote van Consument. In deze brief staat verder:
"(….)
Er is voor klachtenmanagement geen aanleiding om op dit moment een tweede vergoeding te doen. Wel is de tip meegegeven om de overlijdensrisicoverzekering uit de meegroeiverzekering te halen en deze los af te sluiten. Ik heb verteld dat wij inmiddels al in het proces zitten om de verzekering aan te gaan passen en dat dit onderwerp naar boven is gekomen.
(….)"

3.8 De Meegroeihypotheek is in februari 2014 omgezet in een spaarhypotheek.

4. Geschil

4.1 Consument vordert dat de Bank gehouden wordt tot betaling aan hem van het verschil tussen het oorspronkelijk beoogde doelkapitaal en het thans verwachte eindkapitaal van de Verzekeringen. Dit verschil wordt, inclusief schade door gedurende tien jaar extra te betalen overlijdensrisicopremie ter grootte van €15.000,-, door Consument begroot op een bedrag van €245.000,-.

4.2 Deze vordering steunt, kort en zakelijk weergegeven, op de volgende grondslag:
De Bank is jegens Consument toerekenbaar tekortgeschoten in haar verplichtingen c.q. heeft onrechtmatig jegens hem gehandeld door hem in de precontractuele fase niet volledig te informeren over de door hem te sluiten Meegroeiverzekering. Consument voert in dit verband het volgende aan:

- van verjaring is geen sprake. Consument heeft in op 28 oktober 2012 bij e-mailbericht zijn klacht bij de Bank ingediend en zich daarna tot de Ombudsman Financiële Dienstverlening gewend;
- de makelaar heeft slechts een voorselectie van aanbieders van hypotheken gemaakt en offertes aangevraagd. Daarna heeft Consument gesprekken met de Bank gevoerd;
- volgens Consument heeft de Bank wel een rol gespeeld rond de advisering van de gesloten hypothecaire geldlening gecombineerd met de Verzekeringen. Hij wijst in dit verband op een gesprek van 4 mei 1999 dat na het verlijden van de hypotheekakte plaatsvond op verzoek van de Bank omdat er een onjuist rekeningnummer aan de notaris was doorgegeven. In dat gesprek is de hypotheekvorm doorgesproken;
- het advies van de Bank tot het sluiten van de Verzekeringen was slecht. De Bank heeft Consument in de precontractuele fase niet geïnformeerd c.q. gewaarschuwd voor het hefboom -en inteereffect van de steeds wijzigende overlijdensrisicopremie bij de Verzekeringen. Consument wijst erop dat uit de offerte volgt dat de premie voor de Verzekering een vast bedrag is. Verder is in 1999 afgesproken dat de premie voor de Verzekering zou worden voldaan uit een premiedepot. In werkelijkheid was de overlijdensrisicopremie variabel en werd onttrokken aan de waarde van de Verzekeringen. Hierdoor werd mogelijk dat het beoogde eindkapitaal niet zou worden bereikt;
- op 20 mei 2008 heeft Consument een gesprek gehad met de heer S, hypotheekadviseur van de Bank. In dat gesprek zijn de mogelijkheden besproken om eventueel bij te storten. Op basis van dat gesprek zijn enkele beleggingsfondsen verschoven. In de jaren daarna hebben opnieuw gesprekken plaatsgevonden. Het hefboom -en inteereffect is echter tot 2012 nooit besproken;
- na ontvangst van de waardeoverzichten die voldeden aan het model De Ruiter heeft de Bank bij monde van haar accountmanager, mevrouw H, Consument in juni 2009 geadviseerd de gekozen hypotheekvorm gewoon aan te houden en een nieuwe rentevaste periode te kiezen. De looptijd was nog lang en de koersen zouden zich kunnen herstellen. Consument heeft dat advies opgevolgd en dus niets aan de opbouw van de waarde gewijzigd. Verder was deze geruststelling voor Consument de reden om niet eerder een klacht in te dienen. Ook in dat gesprek is niet gesproken over het feit dat de premie alle groei van het vermogen opsoupeerde.

Dat is ook in een gesprek in juli 2010 met mevrouw H over de De Ruiterbrieven niet gebeurd, wel werd naar aanleiding van dat gesprek een nieuwe rentevaste periode van 10 jaar afgesproken;
- pas in maart 2011 heeft de Bank in een bijlage bij het waardeoverzicht over 2010 laten doorschemeren dat er zoiets als het hefboom- en inteereffect bestaat;
- bij een gesprek dat op 13 juni 2012 met de Bank heeft plaatsgevonden heeft de Bank gezegd dat de adviseurs van de Bank in 1999 ook niet wisten hoe de Meegroeihypotheek in elkaar zat;
- in adviesgesprekken in juni en juli 2012 werd Consument ten zeerste geadviseerd de premie levensverzekering uit de polis te halen en eventueel buiten de meegroeihypotheek onder te brengen om daarmee hefboomconstructie en inteereffect teniet te doen. Dat werd bij brief van 10 juli 2012 weer ten sterkste ontraden;
- de Meegroeihypotheek is in 2014 omgezet in een spaarhypotheek maar wat de gevolgen voor het eindkapitaal zijn is nog niet duidelijk.

Reactie op de uitspraak HvJ en de uitspraken CvB:
- uit de uitspraak HvJ blijkt dat de verzekeraar voorafgaand aan het sluiten van de verzekering duidelijke en nauwkeurige informatie dient te verschaffen over de wezenlijke kenmerken van het door hem aangeboden product. De verplichting om in de precontractuele fase informatie te verstrekken over het hefboom- en inteereffect vloeit volgens Consument voort uit artikel 2, sub e, q, r en s Regeling informatieverstrekking aan verzekeringnemers ("Riav 1998"). Hieraan alsmede aan het bepaalde in artikel 31 3e Levensrichtlijn is niet voldaan. De Bank heeft bij aanvang noch gedurende de looptijd van de Verzekeringen volledige overzicht van of inzicht in de concrete en/of absolute kosten en risicopremies en opbouw daarvan verstrekt conform Bijlage II bij artikel 31 3e Levensrichtlijn, noch over de invloed van de kosten en inhoudingen op het rendement en de uitkering conform de Riav 1998. Tevens heeft de Bank door het achterwege laten blijven van deze informatie in strijd gehandeld met "open en/of ongeschreven regels "van Nederlands recht.

4.3 De Bank heeft, kort en zakelijk weergegeven, de volgende verweren gevoerd:
De klacht van Consument dient niet-ontvankelijk te worden verklaard vanwege verjaring op grond van artikel 3:310 Burgerlijk Wetboek ("BW") van zijn beweerdelijke rechtsvordering. De Bank heeft Consument reeds bij brief van 7 april 2008 geschreven dat het doelvermogen niet zou worden gehaald en hem uitgenodigd voor een adviesgesprek. Ook uit het waardeoverzicht 2007 blijkt dat het doelvermogen niet zou worden gehaald. Het e-mailbericht van 28 oktober 2012 en de daarop volgende klacht bij de Ombudsman zijn geen rechtsgeldige stuitingshandelingen. De Bank stelt tevens dat Consument zijn klachtrecht heeft verwerkt op grond van het bepaalde in artikel 6:89 BW. Hiernaast bestrijdt de Bank dat zij jegens Consument toerekenbaar tekortgeschoten is in haar verplichtingen c.q. onrechtmatig jegens hem heeft gehandeld door hem in de precontractuele fase niet volledig te informeren over de door hem te sluiten Meegroeiverzekering. In dit kader voert zij het volgende aan:

- uit de brief van de makelaar van 9 april 1999 blijkt dat Consument in de precontractuele fase werd geadviseerd door de makelaar.
  De Bank heeft niet geadviseerd maar slechts op verzoek van de makelaar de offerte uitgebracht. De door Consument op advies van zijn adviseur genomen beslissing om de hypothecaire geldlening en de Verzekeringen te sluiten, komt voor zijn rekening;
- de Meegroeihypotheek van Consument is een beleggingshypotheek die in feite uit twee overeenkomsten bestaat: (i) een hypothecaire geldlening en (ii) een Meegroeiverzekering. De Bank dient voor wat betreft de Meegroeiverzekeringen te worden beschouwd als tussenpersoon voor de verzekeraar, ABN AMRO Levensverzekering N.V;
- bij gebrek aan wetenschap betwist de Bank dat op 4 mei 1999 nog een adviesgesprek met Consument heeft plaatsgevonden;
- de Bank betwist dat zij in het gesprek van 13 juni 2012 heeft gezegd dat de adviseurs van de Bank in 1999 ook niet wisten hoe de Meegroeihypotheek in elkaar zat. Door Consument is onvoldoende aangevoerd om aan te nemen dat de Bank in 1999 niet wist welk product zij aanbood;
- voor de Verzekering wordt een vaste premie onttrokken aan het premiedepot. Dat sprake zou zijn van een variabele premie en dat daardoor wordt ingeteerd op het op te bouwen vermogen wordt op geen enkele wijze onderbouwd of toegelicht door Consument;
- het feit dat de opbouw van het vermogen niet naar verwachting is verlopen, is simpelweg te wijten aan de verwezenlijking van het algemene bekende risico bij beleggingen: ernstige en/of opeenvolgende negatieve beursresultaten;
- uit de bij de offerte gevoegde toelichting met betrekking tot het doelvermogen en voorbeeldkapitalen had Consument kunnen afleiden dat er een hefboomeffect bestond;
- de Bank betwist dat zij heeft geadviseerd geen wijzigingen in de Verzekeringen aan te brengen. Zij heeft juist brieven (van 7 april 2008, 29 augustus 2011, 19 juni 2012, 30 juni 2012 en 10 juli 2012) aan Consument gezonden waaruit blijkt dat zij mee wilde denken over wijzigingen in de Meegroeihypotheek vanwege de steeds slechtere beleggingsopbrengsten en het risico van een tekortschietend eindkapitaal;
- de Bank betwist de omvang van de door Consument gestelde schade. Deze is onvoldoende onderbouwd. Verder lopen de Verzekeringen nog;
- tussen de klachten en de schade is geen causaal verband;
- de Bank acht het niet aannemelijk dat als Consument bij aanvang was geïnformeerd over het hefboom- en inteereffect, hij dan had afgezien van de Verzekeringen. Zij wijst in dit verband op de fiscale voordelen en de lage maandlasten verbonden aan de Meegroeiverzekeringen;
- op grond van de compensatieregeling van de verzekeraar hebben Consument en zijn echtgenote reeds een compensatie van €381,20 voor zijn verzekering en een bedrag van €65,03 voor de andere verzekering ontvangen;
- er is sprake van eigen schuld bij Consument en hij heeft zijn schadebeperkingsplicht geschonden door niet tijdig wijzigingen aan te brengen in zijn hypotheekvorm;

Reactie op de uitspraak HvJ en de uitspraken CvB:

- uit de uitspraak HvJ blijkt dat de eventuele verplichting om aanvullende informatie te verstrekken, primair op de verzekeraar rust en niet op de Bank als tussenpersoon van de verzekeraar. De Bank beschikte ten tijde van de totstandkoming van de Verzekeringen bovendien niet over informatie op grond waarvan zij gehouden zou zijn aanvullende informatie aan Consument te verstrekken;
- de offerte voldeed aan de Riav 1998 en de Code Rendement en Risico 1998 ("CRR 1998") zodat Consument alle relevante informatie over de wezenlijke kenmerken van de Verzekeringen heeft ontvangen. Dat er méér informatie zou moeten worden verstrekt zoals over het hefboom- en inteereffect, was destijds niet met een voldoende mate van voorspelbaarheid vast te stellen;
- uit de uitspraak CvB 2015-003 volgt dat de Commissie van Beroep van oordeel is dat de consument in die uitspraak door de compensatie uit hoofde van de compensatieregeling van de betreffende verzekeraar afdoende gecompenseerd is. De Bank beroept zich op die uitspraak van de Commissie van Beroep en stelt dat Consument in de onderhavige kwestie afdoende is gecompenseerd.

5. Beoordeling

5.1 De Bank stelt allereerst dat Consument niet overeenkomstig het bepaalde in artikel 6:89 BW binnen bekwame tijd heeft geprotesteerd en dat hij in zijn klacht niet-ontvankelijk dient te worden verklaard. De Bank wijst ter onderbouwing van haar stelling op haar brief van 7 april 2008 aan Consument waarin zij schrijft dat het doelvermogen niet zou worden gehaald en hij wordt uitgenodigd voor een adviesgesprek. Consument stelt dat hij pas in maart 2011 in een bijlage bij het waardeoverzicht over 2010 voor het eerst is gewezen op het hefboom- en inteereffect. Het hefboom- en inteereffect is volgens Consument echter tot 2012 nooit door hem en de Bank besproken.

5.2.1 Voor het antwoord op de vraag of tijdig in de zin van artikel 6:89 BW is geprotesteerd, moet acht worden geslagen op alle relevante omstandigheden van het geval, waaronder het nadeel als gevolg van het verstrijken van de tijd totdat tegen de afwijking is geprotesteerd, en in elk geval ook op de waarneembaarheid van de afwijking, de deskundigheid van partijen, de onderlinge verhouding van partijen, de aanwezige juridische kennis en de behoefte aan voorafgaand deskundig advies. (Vergelijk r.o. 3.4 van HR 8 oktober 2010, LJN BM 9615)

5.2.2 Op de Bank rust in de precontractuele fase de verplichting tot het verschaffen van volledige en begrijpelijke informatie aan Consument omtrent de kenmerkende eigenschappen van de aan Consument aangeboden verzekering als onderdeel van de Meegroeihypotheek, waaronder de kosten die uit hoofde van die verzekering in rekening worden gebracht, het hefboom- en inteereffect en de uit die verzekering voortvloeiende risico's.

5.2.3 In het kader van de totstandkoming van de Verzekeringen geldt de Bank als professionele en bij uitstek deskundige dienstverlener terwijl in het onderhavige geval bij Consument een zodanige professionaliteit en deskundigheid ontbreekt. Dit brengt mee dat Consument niet zonder meer op de hoogte hoefde te zijn van het bestaan van de hierboven bedoelde verplichting van de Bank terwijl hij, indien hij daarvan wel op de hoogte was, in beginsel ervan mocht uitgaan dat de Bank die verplichting jegens hem zou naleven. Het niet naleven van de betreffende verplichting is derhalve niet een tekortkoming van de Bank die Consument zonder meer hoorde op te merken. Op Consument rust dan ook pas op grond van artikel 6:89 BW een onderzoeksplicht met betrekking tot de vraag of de Bank haar informatieverplichting jegens hem heeft nageleefd, toen hij van die verplichting op de hoogte was en gerede aanleiding had te veronderstellen dat de Bank daarin kon zijn tekortgeschoten (Vergelijk r.o. 4.3.1- 4.3.2 van HR 8 februari 2013, LJN BY 4600.)

5.2.4 In het onderhavige geval is door Consument gesteld dat hij pas in maart 2011 in een bijlage bij het waardeoverzicht over 2010 voor het eerst is gewezen op het hefboom- en inteereffect. Het hefboom- en inteereffect is volgens Consument voor 2012 nooit door hem en de Bank besproken. Consument heeft op 28 oktober 2012 geklaagd bij de Bank over het tekort schieten door de Bank in de onder 5.2.2 weergegeven informatieverplichting. In januari 2013 heeft Consument een klacht ingediend bij de Ombudsman Financiële Dienstverlening en bij brief van 28 oktober 2013 heeft Consument zich tot de Commissie gewend.

5.2.5 De Commissie is van oordeel dat Consument er van uit mocht gaan dat hij door de Bank duidelijk, juist en volledig was geïnformeerd en dat niet van hem kon worden verwacht dat hij zelfstandig onderzoek deed naar de vraag of de Bank wel aan haar verplichtingen had voldaan. Dit betekent dat voor Consument geen aanleiding bestond bij de Bank te klagen, totdat hij zich ervan bewust werd dat de Bank ter zake van de verstrekte informatie mogelijk een verwijt viel te maken. Dat laatste kan, anders dan de Bank kennelijk stelt, niet reeds volgen uit de brief van 7 april 2008 van de Bank aan Consument. In die brief wordt immers slechts geschreven dat het doelvermogen niet zou worden gehaald en wordt Consument uitgenodigd voor een adviesgesprek. Over het hefboom- en inteereffect wordt met geen woord gerept. Van Consument mag in redelijkheid niet worden verwacht dat hij op basis van die brief zelfstandig onderzocht of de bij aanvang verstrekte informatie wel voldoende duidelijk, juist en volledig was en/of de tussentijdse waardeontwikkeling daarmee wel voldoende in overeenstemming was. Nu Consument onbetwist heeft gesteld dat hij pas in maart 2011 in een bijlage bij het waardeoverzicht over 2010 voor het eerst is gewezen op het hefboom- en inteereffect en dat effect tot 2012 nooit door hem en de Bank besproken is moet er vanuit worden gegaan dat Consument pas in de loop van 2012 heeft begrepen dat de Bank mogelijk tekort was geschoten in de nakoming van de op haar rustende verplichting tot juiste en volledige informatievoorziening in de precontractuele fase, en is de in artikel 6:89 BW bedoelde termijn pas op dat moment gaan lopen. Aangezien Consument zich in oktober 2012 bij de Bank beklaagd heeft en door de Bank niet aannemelijk is gemaakt dat zij hierdoor nadeel heeft geleden, is de Commissie van oordeel dat Consument overeenkomstig het bepaalde in artikel 6:89 BW binnen bekwame tijd heeft geprotesteerd en verwerpt de Commissie het beroep van de Bank op artikel 6:89 BW.

5.3 Ook het beroep van de Bank op artikel 3:310 BW (verjaring) wordt afgewezen. Op grond van artikel 3:310 BW verjaart een rechtsvordering tot vergoeding van schade door verloop van vijf jaren na de aanvang van de dag, volgende op die waarop de benadeelde zowel met de schade als met de daarvoor aansprakelijke persoon bekend is geworden, en in ieder geval door verloop van twintig jaren na de gebeurtenis waardoor de schade is veroorzaakt. Uitgaande van het in 5.2.1 - 5.2.5 overwogene moet worden aangenomen dat Consument pas in de loop van 2012 bekend is geworden met de omstandigheid dat de Bank mogelijk aansprakelijk kon worden gehouden voor de bij hem ontstane en te verwachten schade. Door vervolgens in oktober 2012 zijn klacht aanhangig te maken is Consument ruimschoots binnen de in artikel 3:310 BW genoemde termijn van vijf jaar gebleven. Hieronder zal de Commissie de klacht van Consument inhoudelijk behandelen.

5.4 Het aan de Commissie voorgelegde geschil betreft in de kern de volgende vragen:

a. is de Bank bij de totstandkoming van de Verzekeringen als adviseur ten behoeve van Consument opgetreden?

b. is de Bank jegens Consument toerekenbaar tekortgeschoten in haar verplichtingen c.q. heeft zij onrechtmatig jegens hem gehandeld door hem in het kader van de totstandkoming van de Verzekeringen niet te informeren over het hefboom- en inteereffect van de premie van de overlijdensrisicodekking?

Bij de beantwoording van deze vragen gaat de Commissie uit van de onder 3 weergegeven feiten.

Trad de Bank in de precontractuele fase op als adviseur?

5.5 In de brief van 9 april 1999 en het daarbij meegezonden Aanvraagformulier Financiering van de makelaar aan de Bank staat dat Consument een huis heeft gekocht. Het huis hoefde in principe niet gefinancierd te worden omdat de waarde van de aandelen van Consument meer dan HFL 800.000,- bedroeg en de overwaarde van het huidige huis HFL 250.000,-. Om fiscale redenen zou er wel worden gefinancierd. Teneinde de maandlast te drukken zou HFL 300.000,- worden belegd bij de Bank waar ook de financiering zou gaan lopen. De netto maandlast zou op ±HFL 100,- moeten uitkomen. Op de brief is met de hand geschreven "bijlage: overzicht belasting aangifte 1998". In het Aanvraagformulier wordt de gewenste financieringsvorm aangegeven, een Meegroeihypotheek met een rentevaste periode van 10 jaar tegen 5%. Voor de verzekeringspremie zou een premiedepot worden gevormd en een hoog-laagconstructie gelden. Bij de te sluiten verzekering(en) zouden twee verzekerden optreden met als verzekerde uitkering HFL 299.000,-. Uit de brief van 9 april 1999 en het Aanvraagformulier financiering volgt dat de makelaar zich heeft verdiept in de financiële positie van Consument, dat de fiscale aspecten van financiering zijn besproken, dat er een aanvraag wordt gedaan voor een Meegroeihypotheek en dat uit hoofde van de daarbij te sluiten verzekering(en) een uitkering bij overlijden van HFL 299.000,- op twee levens zou(den) moeten behelzen. Uit deze feiten volgt onmiskenbaar dat de makelaar in het kader van de totstandkoming van de hypothecaire geldlening en de Verzekeringen als adviseur ten behoeve van Consument is opgetreden. Door Consument is niet aannemelijk gemaakt dat (ook) de Bank als zijn adviseur is opgetreden. De Bank is verzocht om een offerte op te stellen voor een Meegroeihypotheek gecombineerd met een of meer verzekeringen en heeft in de gegeven omstandigheden te gelden als aanbieder.

Toerekenbare tekortkoming/onrechtmatig handelen?

5.6 In het onderhavige geval staat vast dat Consument in de precontractuele fase de volgende informatie heeft ontvangen:
- de offerte van 12 april 1999;
- de aanvraagformulieren;
- de polissen van de Verzekeringen.

Meer in de precontractuele fase door Consument ontvangen stukken zijn door partijen niet overgelegd. Aan de hand van de genoemde stukken zal de Commissie hierna onderzoeken hoe de in overweging 5.4 onder b gestelde vraag dient te worden beantwoord

5.7 Consument stelt dat de Bank jegens hem toerekenbaar is tekortgeschoten in haar verplichtingen c.q. onrechtmatig jegens hem heeft gehandeld door in het kader van de totstandkoming van de Verzekeringen niet te voldoen aan de informatieverplichtingen uit hoofde van de Riav 1998. Meer concreet heeft de Bank volgens Consument geen informatie verstrekt over het hefboom- en inteereffect van de premie voor de overlijdensrisicodekking.

5.8 In het onderhavige geval is sprake van een door de Bank aangeboden complex financieel product bestaande uit een samenstel van een hypothecaire geldlening en ter aflossing van die geldlening bij ABN AMRO Levensverzekering N.V. afgesloten beleggingsverzekeringen. De Bank wist dat de Verzekeringen werden afgesloten om de hypothecaire geldlening af te lossen en ter dekking van het risico van (inkomensverlies bij) voortijdig overlijden. Gezien deze bij de Bank aanwezige wetenschap, de nauwe verwevenheid van de hypothecaire geldlening en de beleggingsverzekeringen binnen het aangeboden financiële product, de nauwe relatie in concernverband tussen de Bank en ABN AMRO Levensverzekering N.V. en het feit dat de Bank en de verzekeraar zich beiden met de naam "ABN AMRO" aan Consument presenteerden is de Commissie van oordeel dat naast op ABN AMRO Levensverzekering N.V. in de precontractuele fase ook op de Bank de verplichting rustte tot het verschaffen van volledige en begrijpelijke informatie aan Consument omtrent de kenmerkende eigenschappen van de aan Consument aangeboden verzekeringen, waaronder het hefboom- en inteereffect. Bij de beoordeling van de vraag of door de Bank aan die verplichting is voldaan zal de Commissie uitgaan van de wet- en regelgeving alsmede de binnen de branche algemeen gehuldigde inzichten, zoals die golden ten tijde van het totstandkomen van de Verzekeringen.

Riav 1998 en CRR 1998

5.9 De in 1999 geldende maatschappelijke opvattingen over de voorafgaand aan het sluiten van levensverzekeringen aan aspirant-verzekeringnemers te verstrekken informatie blijken uit de Riav 1998 en de CRR 1998. Het staat tussen partijen niet ter discussie dat in ieder geval de informatieverplichtingen uit hoofde van de Riav 1998 en de CRR 1998 toepasselijk zijn en de Commissie gaat daarvan ook uit.

De Commissie wijst er op dat de te betalen premie en andere kosten en het redelijkerwijs te verwachten bedrag van de uitkering bij een overeenkomst van levensverzekering tot de essentiële prestaties behoren, zodat de daarop betrekking hebbende voorwaarden naar de ook in 1999 geldende algemene maatstaven van het contractenrecht behoren tot de bedingen die uitdrukkelijk en begrijpelijk geformuleerd dienen te zijn en aan de potentiële wederpartij kenbaar gemaakt moeten worden op een zodanig tijdstip dat hij zich nog aan de overeenkomst kan onttrekken (vergelijk r.o 5.4 van Geschillencommissie 2009/69, r.o 4.3 van Geschillencommissie 2010-88 en r.o 5.3 van Geschillencommissie 2011-172).
De uitspraak HvJ brengt naar het oordeel van de Commissie geen wijziging in dit uitgangspunt. In deze uitspraak heeft het HvJ, kort weergegeven, beslist dat artikel 31 lid 1 van de Derde Levensrichtlijn (hierna: de "Richtlijn") bepaalt dat vóór het sluiten van de verzekeringsovereenkomst aan de verzekeringnemer ten minste de in bijlage II, onder A, van de Richtlijn vermelde gegevens moeten worden meegedeeld. De lidstaten kunnen verstrekking van aanvullende informatie verplichten op grond van artikel 31 lid 3 en lid 4 van de Richtlijn, maar alleen voor zover die aanvullende informatie noodzakelijk is voor een goed begrip door de verzekeringnemer van de wezenlijke bestanddelen van de aangeboden verzekering en de vereiste informatie daarvoor voldoende duidelijk en nauwkeurig is en tevens de verzekeraar een voldoende niveau van rechtszekerheid biedt. Het is aan de lidstaten zelf om de rechtsgrondslag voor de verplichting tot het verstrekken van aanvullende informatie te bepalen teneinde zowel een daadwerkelijk begrip door de verzekeringnemer van de belangrijkste kenmerken van de aangeboden verzekeringsproducten als een toereikend niveau van rechtszekerheid te waarborgen. Welke grondslag de lidstaten gebruiken, is in beginsel niet relevant. De verplichting kan ook voortvloeien uit algemene beginselen van intern recht en eisen van redelijkheid en billijkheid.

5.10 Ingevolge artikel 2 tweede lid, onder b Riav 1998 behoort tot de informatie die de verzekeraar dient te verstrekken het bedrag van de uitkering waartoe de verzekeraar zich verplicht, of, indien dit bedrag niet op voorhand nauwkeurig kan worden bepaald, een nauwkeurige omschrijving van de factoren die de hoogte ervan bepalen. Blijkens het tweede lid onder q behoort bij de aan de verzekeringnemer te verstrekken informatie tevens de invloed die kosten en inhoudingen op het rendement en de uitkering verbonden aan de overeenkomst zullen hebben. Blijkens het tweede lid onder r behoren bij de aan de verzekeringnemer te verstrekken informatie de kosten die naast de bruto-premie in rekening worden gebracht. Blijkens het tweede lid onder s behoort bij de aan de verzekeringnemer te verstrekken informatie tevens het aan de overeenkomst verbonden beleggingsrisico en de mate waarin dit risico ten laste is van de verzekeringnemer. Volgens het derde lid van art. 2 van de Riav 1998 moet deze informatie worden verstrekt, hetzij voor de inkennisstelling van de verzekeringnemer van het sluiten van de overeenkomst, hetzij gelijktijdig met deze inkennisstelling dan wel de afgifte van de polis. In het laatste geval heeft de verzekeringnemer evenwel het recht de overeenkomst binnen twee weken na zulke inkennisstelling of afgifte van de polis schriftelijk op te zeggen, met terugwerkende kracht tot de datum waarop de overeenkomst tot stand is gekomen.

5.11 Op de onderhavige Verzekeringen is voorts toepasselijk de door het Verbond van Verzekeraars opgestelde CRR 1998. In artikel 6 van hoofdstuk II zijn bijzondere eisen gesteld aan de (presentatie) van informatie betreffende levensverzekeringen met een beleggingsrisico. In het derde hoofdstuk van de CRR 1998 zijn voorschriften gegeven met betrekking tot de (presentatie van) voorbeeldpercentages en voorbeeldkapitalen in informatiemateriaal betreffende zulke levensverzekeringen met een beleggingsrisico.

5.12 In de toelichting bij de onderdelen q en s van het tweede lid van art. 2 van de Riav 1998 wordt opgemerkt dat met de in de CRR 1998 gegeven tekstblokken en rekenvoorbeelden aan de in de onderdelen q en s gestelde verplichtingen invulling wordt gegeven.

5.13 De zojuist genoemde voorschriften beogen degene die een levensverzekering wenst af te sluiten waaraan een beleggingsrisico is verbonden een juist en volledig inzicht te waarborgen in premies en andere kosten, de te verwachten uitkering - bij verschillende voorbeeldrendementen op de beleggingen - alsmede het rendement van de overeenkomst in relatie tot de in rekening gebrachte premies/kosten. Ingeval het bedrag van de uitkering niet op voorhand vaststaat moet de (aspirant) verzekeringnemer zo nauwkeurig mogelijk worden geïnformeerd omtrent de factoren die bepalend zullen zijn voor de hoogte van de uitkering (en daarmee het rendement van zijn betalingen) alsmede een zo precies mogelijke benadering van de te verwachten uitkering, met bijzondere eisen aan de daarbij gebruikte voorbeeldpercentages en voorbeeldkapitalen.
Al deze informatie dient verstrekt te worden op een zodanig tijdstip dat de (aspirant-) verzekeringnemer kan afzien van het sluiten van de verzekering, of in elk geval die overeenkomst nog binnen twee weken na het van kracht worden ongedaan kan maken.

5.14 Uitgaande van het in 5.8 overwogene is de Commissie van oordeel dat op de Bank de zelfstandige taak rustte om erop toe te zien dat de hierboven vermelde voorschriften uit de Riav 1998 en de CRR 1998 voorafgaande aan of uiterlijk bij het tot stand komen van de Verzekeringen jegens Consument werden nageleefd (vgl. GC 25 maart 2013, nr. 2013, 090, r.o. 5.10). Afgezien van informatie over het hefboom- en inteereffect (zie overweging 5.15) is de Commissie niet gebleken of aannemelijk gemaakt door Consument dat de Bank niet aan deze verplichting heeft voldaan.

Hefboom- en inteereffect

5.15 Consument stelt dat de Bank hem bij het sluiten van de Verzekeringen niet heeft geïnformeerd over het mogelijk optredende hefboom- en inteereffect.
De Commissie overweegt het volgende. Naarmate de beleggingsresultaten slechter zijn, zal het verschil tussen het in de beleggingen opgebouwde kapitaal en het verzekerde bedrag bij overlijden groter zijn. Dit grotere verschil - een groter overlijdensrisicokapitaal - komt tot uitdrukking in hogere overlijdensrisicopremies. Dat effect wordt nog versterkt door de omstandigheid dat met het stijgen van de leeftijd van de verzekerde de per HFL 1000,00 verzekerd risicokapitaal verschuldigde premie toeneemt. Het bedrag dat bestaat uit de combinatie van de hogere overlijdensrisicopremie en de aan de Verzekeringen verbonden kosten, kan bovendien groter zijn dan de periodiek te betalen premie. Het negatieve verschil moet aan het belegde vermogen worden onttrokken, hetgeen weer van invloed is op de risicopremie.

Als gevolg hiervan kan de op te bouwen waarde van de respectievelijke Verzekeringen in de loop van de tijd aanzienlijk afnemen. Het is zelfs mogelijk dat de waarde van de respectieve Verzekeringen tussentijds nihil wordt, met als gevolg dat de Verzekeringen, tussentijds beëindigd worden en er in het geheel geen aflossing van de hypothecaire geldlening kan plaatsvinden. Dit mechanisme wordt getypeerd als het "hefboom- en inteereffect".

De Commissie stelt in het licht van het voorgaande vast dat het hefboom- en inteereffect direct van invloed kan zijn op een wezenlijk bestanddeel van de aangeboden beleggingsverzekering, namelijk het daarmee voor Consument mogelijk te behalen resultaat. Dit brengt mee dat het op de weg van de Bank ligt om Consument in de precontractuele fase voldoende duidelijk te informeren omtrent dit effect en de mogelijke voor- en nadelige gevolgen ervan.

Tussen partijen is niet in geschil dat bij de Verzekeringen een overlijdensdekking is meeverzekerd en dat daarvoor premie is verschuldigd. De onder 5.6 genoemde stukken overziende is het naar het oordeel van de Commissie voor een gemiddelde, oplettende consument onvoldoende duidelijk en begrijpelijk te onderkennen dat in de te sluiten beleggingsverzekeringen het hefboom- en inteereffect ligt besloten, wanneer dat effect zich kan voordoen en wat de gevolgen daarvan zouden kunnen zijn.

De Commissie merkt hierbij nog het volgende op. De specifieke risico's van aan een hypothecaire lening verbonden beleggingsverzekeringen als de onderhavige hadden ten tijde van het sluiten van de Verzekeringen niet een zodanige aandacht in de media gekregen dat zij ook bij het ondeskundige publiek bekend verondersteld konden worden. De Bank behoorde als professionele financiële dienstverlener zich rekenschap te geven van het achterliggende doel van de te sluiten beleggingsverzekeringen. In het onderhavige geval was dat de aflossing van een hypothecaire schuld. De Bank diende zich ervan bewust te zijn dat de waarde van de door haar in samenhang met een hypothecaire geldlening geoffreerde en door Consument vervolgens afgesloten beleggingsverzekeringen door achterblijvende beurskoersen, de met de leeftijd van Consument stijgende overlijdensrisicopremies en de kosten onvoldoende zou kunnen stijgen om hem in staat te stellen zijn hypothecaire lening af te lossen. Zij diende dan ook ervoor te zorgen dat het door haar verspreide informatiemateriaal - zoals brochures, offertes - zodanig was opgesteld dat degene die overwoog een dergelijke overeenkomst aan te gaan in dat informatiemateriaal de nadrukkelijke waarschuwing aantrof, in bewoordingen die voor een breed en ondeskundig publiek begrijpelijk zijn, dat door het optreden van het hierboven besproken hefboom- en inteereffect, afhankelijk van de ontwikkeling op de effectenmarkten, door de invloed van de overlijdensrisicopremie en de kosten, de kans aanwezig was dat bij afloop van de Verzekeringen de verzekeringsuitkering ontoereikend zou zijn om de hypothecaire lening geheel af te lossen.

De Commissie stelt vast dat in de door Consument in de precontractuele fase ontvangen stukken voldoende duidelijke informatie over de werking van het hefboom -en inteereffect ontbreekt en dat Consument door de Bank niet voor de mogelijk verstrekkende gevolgen van het hefboom- en inteereffect is gewaarschuwd. De Bank is derhalve op deze punten tekortgeschoten in haar precontractuele informatieverplichtingen jegens Consument, hetgeen jegens Consument onrechtmatig is.

Op grond van de compensatieregeling van ABN AMRO Levensverzekering N.V. is ter compensatie van het hefboom -en inteereffect reeds een bedrag van €65,03 voor de verzekering gesloten door Consument bijgestort en een bedrag van €381,20 voor de door de echtgenote van Consument gesloten verzekering. In de compensatieregeling wordt het nadeel van het hefboom- en inteereffect berekend door te bepalen hoeveel overlijdensrisicopremie door tegenvallende koersen meer in rekening is gebracht dan wanneer het koersverloop volgens redelijke verwachting was verlopen. Meer concreet wordt in die regeling het werkelijke rendement vergeleken met een fictief rendement van 6%. Consument heeft naar het oordeel van de Commissie onvoldoende toegelicht waarom de keuze voor een percentage van 6% aan fictief rendement in zijn geval niet passend zou zijn (vgl. Commissie van Beroep 12 februari 2015, 2015-003 overweging 4.20 en Geschillencommissie 23 maart 2015, 2014-216, overweging 7.3). Hiernaast heeft Consument niet aannemelijk gemaakt dat de achterblijvende waardeontwikkeling van de Verzekering geheel of in overwegende mate te wijten was aan het hefboom- en inteereffect in plaats van aan teleurstellende koersontwikkelingen.
Ook de omstandigheid dat Consument en zijn echtgenote een hoge overlijdensrisicodekking op twee levens hadden, leidt niet tot de conclusie dat de compensatieregeling in dit geval geen passende schadevergoeding zou opleveren. Dat een groter deel van de premie van de Verzekeringen besteed diende te worden aan de premie voor de dekking van het overlijdensrisico vanwege de keuze voor een (hoge) overlijdensrisicodekking op twee levens, valt als zodanig niet als een gevolg van het hefboom- en inteereffect aan te merken, maar is het gevolg van een door Consument bij aanvang in overleg met de makelaar gemaakte keuze die mede zal zijn ingegeven door de wens de achterblijvende partner te beschermen tegen te hoge woonlasten bij een terugval van het gezinsinkomen bij het overlijden van een van hen. Voor het overige is het hefboom- en inteereffect in de berekening van de schadevergoeding verdisconteerd. Immers, in de compensatieregeling is per maand een fictief rendement van 6% in de plaats gesteld van het feitelijke rendement. Er is vervolgens per maand berekend welke premie voor de overlijdensrisicoverzekering had moeten worden betaald in het fictieve geval van 6% rendement. Het verschil met de feitelijk betaalde premie is bij wijze van compensatie uitgekeerd. De compensatieregeling biedt uitsluitend een vergoeding voor de stijging van de premie die het gevolg is van het tegenvallende rendement op de beleggingen. Op grond van het bovenstaande is de conclusie dat bij de berekening van de compensatie voor het hefboom -en inteereffect in de gegeven omstandigheden mocht worden uitgegaan van de compensatieregeling van ABN AMRO Levensverzekering N.V. en dat, uitgaande van de bij aanvang van de Verzekeringen gemaakte keuze voor volledige belegging van de premie in de gekozen beleggingsfondsen, Consument afdoende gecompenseerd is voor het hefboom- en inteereffect.

Ten slotte wijst de Commissie erop dat het hefboom- en inteereffect bij stijgende koersen ook een positief gevolg kan hebben. De Commissie acht het daarom niet aannemelijk dat - indien Consument zich bij aanvang van de Verzekeringen wel bewust was van een mogelijk optredend hefboom- en inteereffect - de Verzekeringen dan niet waren gesloten. In dit kader geldt bovendien dat de Bank onweersproken gewezen heeft op de aan de Verzekeringen verbonden fiscale voordelen en de daarvoor verschuldigde lage premie.

5.16 In het kader van zijn vordering stelt Consument dat hij gehouden is tot het betalen van aanvullende overlijdensrisicopremie over een periode van tien jaar tot in totaal een bedrag van ongeveer €15.000,-. De Commissie stelt vast dat Consument zijn stelling op geen enkele wijze heeft onderbouwd, bijvoorbeeld door middel van het overleggen van een polis van de betreffende verzekering zodat deze niet aannemelijk is geworden en dient te worden verworpen.

Slotsom

5.17 Het voorgaande leidt tot het oordeel dat de vordering van Consument zal worden afgewezen. Alle overige door partijen ingebrachte stellingen en argumenten kunnen niet tot een ander oordeel leiden en zullen derhalve onbesproken blijven.

6. Beslissing

De Commissie wijst, als bindend advies, de vordering van Consument af.

In artikel 5 van het Reglement van de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening is bepaald in welke gevallen beroep openstaat van beslissingen van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Daarbij geldt een termijn van zes weken na verzending van deze uitspraak. Zie hiervoor kifid.nl/consumenten/wie-behandelt-mijn-klacht/4#stappen-plan.